

POČÁTKY ÁZERBÁJDŽÁNSKÉ DEMOKRACIE

Musa Mardžanli,
Šéfredaktor

Před devadesáti sedmi lety byla poprvé na muslimském Východě založena demokratická republika. Tato událost měla velký historický význam. Vytvoření první demokratické republiky v této oblasti bylo velkým úspěchem ázerbájdžánského národa. Ázerbájdžánská demokratická republika se v dějinách muslimského světa stala prvním pokusem o vytvoření evropského modelu národního státu. ADR a její forma vládnutí byla vytvořena v souladu s klasickým modelem parlamentní republiky a na principu politického pluralismu a existence více politických stran. Za krátkou dobu, tj. během dvou let, byly vytvořeny všechny státní atributy, schválena státní vlajka a hymna Ázerbájdžánu, vytvořeny státní struktury, založena ministerstva. Parlament definoval funkce a činnost všech státních a právních institucí země. Vláda byla jmenována parlamentem a byla mu odpovědna.

Ázerbájdžánská demokratická republika rozvíjela svoji činnost v napjaté a složité společensko-politické situaci. Opatření učiněná státem v průběhu krátké doby zanechala viditelnou stopu v dějinách našeho národa. Všichni občané, bez ohledu na jejich národnost, politickou a náboženskou příslušnost a pohlaví, měli stejná práva, byly vytyčeny státní hranice a přijaty atributy ázerbájdžánské státnosti, rodný jazyk byl vyhlášen úředním jazykem – to vše vytvořilo pevný základ pro budoucí nezávislost Ázerbájdžánu. Kroky, které byly podniknuty v oblasti demokratického státního zřízení, ekonomiky a kultury, vzdělání, výstavby armády, patřily k hlavním směrům činnosti, kterou Ázerbájdžánská demokratická republika realizovala za 23 měsíců svojí existence. Ázerbájdžánská demokratická republika padla v dubnu roku 1920 a v Ázerbájdžánu byla nastolena sovětská moc. Náš národ, který v roce 1991 obnovil svoji státní nezávislost, využil bohaté tradice krátkého období fungování Ázerbájdžánské demokratické republiky a na tomto historickém dědictví vytvořil nezávislý ázerbájdžánský stát.

V letech 1918–1920 tak byly v Ázerbájdžánu položeny základy právního státu, vytvořeny předpoklady pro vybudování občanské společnosti s širokým spektrem demokratických svobod a politického pluralismu. Bolševikům se nepodařilo zmařit úspěchy dosažené ADR. Museli se vyrovnat s faktem, že se Ázerbájdžán stal realitou na politické mapě světa. Proto byli bolševici nuceni odmítnout plány na rozdělení ázerbájdžánského území mezi sousední republiky a museli souhlasit s existencí Ázerbájdžánu jako svazové republiky, která byla součástí SSSR.